

MUSEU
VIDA RURAL
L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

dossier de premsa

presentació

L'any 1988, Lluís Carulla va transformar l'antiga casa pairal de la família Carulla en el Museu de la Vida Rural (MVR) a l'Espluga de Francolí. Durant més de vint anys, el MVR ha contribuït a recollir, preservar i difondre un llegat cultural que ens ajuda a entendre i valorar el present i a millorar el futur. El MVR depèn de la Fundació Lluís Carulla, que n'és la seva promotora i gestora. La Fundació Lluís Carulla va néixer el 1973 i treballa per promoure la llengua, la cultura i els valors que configuren la societat catalana, amb la voluntat d'enfortir el sentit de pertinença.

El 2006, i en consonància amb l'evolució de la museografia i de les tècniques expositives del segle XXI, la Fundació Lluís Carulla va decidir invertir 6 milions d'euros en renovar el Museu doblant-ne l'espai expositiu amb la remodelació de les antigues sales i la construcció d'un nou edifici. El nou projecte ha estat liderat pel prestigiós arquitecte Dani Freixes, Premi Nacional de Disseny del Ministeri de Cultura.

D'aquesta manera, el Museu amplia l'espai i renova el discurs incorporant els llenguatges museogràfics d'avui. La proposta ha estat inspirada en museus temàtics de tot el món, i juga amb una escenografia evocadora i fidel per treure profit dels mitjans audiovisuals, sistemes interactius, sons i olors, convertint-se així en un dels museus més moderns del país.

El Nou Museu obrirà al públic el proper 10 d'octubre i s'estima que superarà les 20.000 visites anuals, un 20% més que fins ara. Comptarà amb diferents tallers pels visitants i s'han previst 4 itineraris pedagògics per a infants.

els valors del museu

El Museu demostra la importància que tenen la Matèria, el Temps i l'Esforç com a valors per fer un Món més sostenible.

La Matèria no és infinita, és limitada i s'ha de transformar. El món material és físic i tangible, per això el MVR no és un museu virtual. El MVR pretén que el visitant s'apropi a aquest món material, que el pugui tocar i que conegui el valor i l'utilitat de les peces exposades.

El Temps es pot administrar però no és pot inventar. La Natura té el seu propi temps. El MVR fa referència al valor del Temps mitjançant dites que introdueixen conceptes com l'estalvi o la paciència.

I l'Esforç és indispensable per a assegurar un domini responsable sobre el món. El MVR reflecteix la transformació que va patir el camp després de la Revolució Industrial, així com les conseqüències que comporten en el territori els canvis en la forma de vida i de treball. L'energia ha canviat. Per exemple, on hi havia un cavall ara trobem un tractor.

El Museu facilita l'anàlisi, preservació i transmissió de tots aquests valors, per poder-los integrar a la vida quotidiana i social.

el nou museu

El Nou Museu consta de dos edificis, l'Edifici Antic i l'Edifici Nou dissenyat pel reconegut arquitecte Dani Freixes. Aquesta ampliació fa que el Nou Museu passi a ocupar 2.900 metres quadrats, més del doble del que ocupava abans.

El que fa un canvi més radical és el discurs. S'evoluciona d'explicacions escrites a la preponderància dels audiovisuals, complementada per plafons explicatius a cada vitrina. Més enllà d'un conjunt de peces ordenades, el Museu pretén que les peces expliquin una història, la història de la ruralia a Catalunya.

Entre els nous recursos museogràfics que donaran un caire més dinàmic a les exposicions permanents hi trobem:

- La il·luminació: per jerarquitzar els recorreguts, valorar les peces i crear escenes de context convincents.
- Els mitjans audiovisuals: entre 20-25 punts d'imatges audiovisuals completament nous que faran que les explicacions siguin més didàctiques.
- El so: per poder disposar del testimoni oral de la gent que encara té a la memòria coneixements fonamentals de la cultura rural.
- Els sistemes interactius: per disposar de més informació amb l'opció de fer recerques en bases de dades per entendre com es feien servir les eines.
- Les olors: algunes escenografies emeten olors per recordar una característica rellevant del món rural com el cuir, el ferro o el gra.

En definitiva, el Nou Museu està dissenyat per fer un recorregut suggerent i emocionant, amb una escenografia evocadora i fidel, introduint el grafisme i la fotografia com a eina fonamental.

	Antic Museu	Nou Museu
Itineraris pedagògics	1	4
Audiovisuals	0	25
Superfície	1.300 m ²	2.900 m ²
Edificis	1	2

els edificis

Dins del pla de renovació del Museu de la Vida Rural el canvi més important ha estat, sens dubte, la construcció d'un nou edifici que dobla l'espai expositiu del Museu. Així doncs, el Museu compta ara amb dos edificis de concepció i disseny molt diferents, però que es complementen a la perfecció per formar un sol Museu.

l'edifici antic

Casa pairal de la família Carulla des del segle XVII, l'Edifici Antic va ser restaurat i remodelat interiorment durant els anys 80 per albergar les peces del Museu de la Vida Rural, que es va inaugurar l'any 1988. De cara a la reinauguració del Museu l'edifici ha sofert petites modificacions en la disposició d'algunes vitrines i ha estat adaptat per a la instal·lació de les més modernes tecnologies.

l'edifici nou

Es tracta d'un edifici singular dins el seu context, de factura i disseny moderns, pensat per aprofitar el major nombre possible d'hores de llum natural. La seva estructura externa, en forma d'escala, respon a aquesta voluntat, doncs els sostres de cada graó són claraboies que permeten l'entrada de llum solar. Gràcies a això l'edifici ha pogut renunciar, excepte en la zona d'oficines i en l'entrada, on trobem un gran finestral que fa d'aparador, a les finestres. D'aquesta manera les parets es poden dedicar en la seva totalitat a l'exposició de les peces desitjades sense interrupcions físiques.

L'Edifici Nou simula un contenidor, un annex de l'Edifici Antic que alberga els continguts sobre la transformació que el camp ha viscut des de la introducció de la industrialització fins als nostres dies. La façana, per contra, homenatja el vocabulari propi del món rural. Mots que es van perdent, paraules que fan referència a oficis i eines que ja no coneixem, que hem oblidat o que no sabem per a què serveixen.

En la seva voluntat per respectar i aprofitar el major nombre de recursos mediambientals possibles, el Nou Edifici climatitzarà les seves sales mitjançant l'energia geotèrmica. Es tracta d'una font d'energia inesgotable, renovable i no contaminant, que aprofita l'energia del subsòl per refredar o escalfar, segons convingui, les sales de l'edifici.

l'arquitecte

Al llarg de tres dècades, Dani Freixes ha compaginat la docència universitària amb la labor professional en els àmbits de l'arquitectura, el disseny d'interiors i d'objectes, els muntatges efímers, les implantacions museogràfiques i el disseny d'escenografies. És guanyador del Premio Nacional de Diseño 2001 i de la Medalla Santiago Marco (2004), atorgada pel Col·legi Oficial de Dissenyadors i Decoradors d'Interiors de Catalunya.

Entre les seves obres destaquen el Parc del Clot, les exposicions «Cent anys a Barcelona: Mariscal al moll de la Fusta» i «El Dublín de James Joyce» a Barcelona, els muntatges multimèdia «¡Tierra!» al Pavelló de la Navegació de l'Exposició Universal de Sevilla del 1992 i «El món de Cister a Catalunya» al monestir de Santes Creus, el Museu de la Pesca de Palamós, el Museu de la Música de Barcelona, el Museu de les Mines de Gavà, el nou Conservatori Superior de Música del Liceu i la remodelació del Parc d'Atraccions del Tibidabo.

recorregut pel nou museu

PASSAT, PRESENT i FUTUR

El MVR és un recorregut per les eines i estris d'una vida passada que s'estructura per àmbits de feines: les de l'agricultura, les dels oficis del poble (mossèn, mestre, cafeter, pastisser, filadora, apotecari, barber....) i les domèstiques.

La renovació actual del Museu suposa l'adequació i modernització del discurs per possibilitar una comprensió més eficaç i complerta del món rural. Per aquest motiu, s'està treballant perquè les eines amplii el seu discurs funcional, i els oficis estiguin explicats en el seu context i s'aprecii la seva importància en el sistema econòmic i de convivència dins la vida rural.

Comencem la visita coneixent com es treballava al camp abans de la seva industrialització: la pagesia, els oficis tradicionals... i continuem analitzant com la petjada de l'home ha transformat el territori i les relacions entre els seus habitants al llarg del temps, explicant les grans transformacions del camp al llarg dels darrers 70 anys. Després s'analitza la transcendència de la gent que treballa en el món rural: feines que han de permetre preservar la Salut de la Terra, treballant amb respecte i cura, proporcionant els aliments d'una manera sana i sostenible.

Per entendre el present es visita un espai, que s'actualitzarà periòdicament, on es parla de les bones pràctiques que avui en dia es coneixen i que són les llavors del nostre futur.

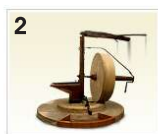
Després d'un epíleg on es fa una mirada general a les dades globals del Món Rural, ens acomiadem del recorregut passant per un espai de reflexió i animació al voltant de la metàfora de les sèmbrs, els adobs, el rec i les seves conseqüències.

peces en exposició

Les peces més representatives del Museu les classifiquem com a: Màquines, Ceràmica, Estris, i Objecte interessants.

■ màquines

■ ceràmica

■ estris

■ objecte interessants

1 Premsa de Raïm

2 Molí d'oli

3 Carro de Torn

4 Incubadora de gas

5 Plat de vaixel·la de dol

6 Pot d'Apotecari

7 Cantir

8 Tupí

9 Aranda Catalana

10 Quinqué

11 Sellel para marcar pans acims

12 Cistell pelapatates

13 Cadira paridera

14 Mesura de gra

15 Enclusa de ferrer

16 Trill

17 Garlopa

18 Mural del Blat

exposicions permanents i temporals

L'exposició permanent del Museu canvia tant en espai com en discurs. Tot i doblar l'espai expositiu, la creixuda en el nombre de peces no és tan exagerada, doncs es pretén que la col·lecció respiri més, que s'espongi.

Les exposicions temporals estaran emplaçades en una nova sala, exclusivament dedicada a elles. El calendari d'exposicions l'iniciarà l'exposició Vestigis del pintor Antonio Hervás, que s'inaugurarà la mateixa setmana que el Museu.

Es tracta d'una exposició basada en la descoberta d'una nau medieval al riu Llobregat complementada per quadres d'inspiració espluguina. El llagut, punt de partida de la mostra, permet a l'artista concebre una impressionant obra plàstica que gira a l'entorn de les causes i les conseqüències del naufragi. La investigació d'Hervás, però, no només se centra en la ficció del naufragi. L'artista va més enllà i plasma el seu treball amb una tècnica pictòrica medieval: la pintura al tremp d'ou, que atorga una intensa lluminositat i vivor als seus quadres.

A part de la pintura de gran format que embelleix les parets de la sala, Hervás complementa l'exposició amb escultures. Escultures de metall que també simbolitzen, de nou, vestigis de la nau enfonsada. Un tros de fusta que un cap entortolliga, Beatus ille, una Troballa en forma de dos cistells esparracats... però també aparicions del mar i de la seva bellesa, com en la peça Nau, autèntica joia d'argent fos que evoca la silueta d'un vaixell, o una Ondina en plena acció, fonent-se amb l'aigua.

Hervás no ha volgut presentar la seva exposició sense una aportació al Museu relacionada amb la mostra. En consonància amb el títol, l'artista ha usat com a suport del seu art les tapes de diverses bótes que formaven part de la col·lecció del Museu. Vestigis, segurament, de la ruralia catalana, de la pagesia de la Conca, simbolitzada en l'agricultura dels ceps i l'elaboració del vi, que Antonio Hervás ha banyat amb la seva pintura, en homenatge al Museu i en homenatge a l'Espluga de Francolí. Així mateix, arran de l'exposició s'ha dut a terme l'edició de cinquanta estampes d'un gravat sobre l'Ermita de la Santíssima Trinitat de l'Espluga de Francolí.

Antonio Hervás Amezcua és un artista d'una llarga trajectòria, caracteritzada pel seu talent en el treball de la llum i dels colors, per l'aproximació als temes històrics, per l'experimentació, la investigació i la recerca contínues. Tot i ser un artista consagrat, Hervás fuig de l'acomodació i obre nous camins. L'exposició Vestigis ens ofereix una excel·lent oportunitat per capbussar-nos en el seu món creatiu, que se'ns fa tan proper a la sensibilitat de l'home del camp, que viu en una íntima connexió amb la naturalesa, que, amb el treball esforçat, li ofereix els seus fruits però que alhora pot provocar naufragis. Està previst que l'exposició d'Antonio Hervás duri uns sis mesos, fins al març del 2010.

Biografia Des de la seva primera exposició, l'any 1972, Hervás ha gaudit del reconeixement tant de crítica com de públic i la seva obra es pot contemplar a molts museus espanyols, com el d'Albacete, però embelleix també parets d'altres institucions com les de l'Instituto Cervantes de Sao Paulo, a Brasil, o les del Ministeri d'Assumptes Exteriors d'Israel, a Jerusalem. Així mateix es pot gaudir de les seves escultures a la Plaça Francesc Macià de Gavà o a la Rambla Modolell de Viladecans, on es troba la seva escultura en bronze Homenatge a la pagesia.

xarxa de museus per a la difusió del patrimoni etnològic de catalunya

Al març del 2009, el Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí va entrar a formar part de la Xarxa de Museus Etnològics.

La Xarxa de Museus Etnològics és filla del nou Pla de Museus de la Generalitat que es va presentar el novembre de 2007 i pretén reorganitzar museísticament el país. El pla es vertebrava sota tres grans eixos: el treball en xarxa, una nova política de subvencions i l'aplicació de noves tecnologies. Els punts bàsics que permetran que aquest pla fructifiqui són també tres: el règim de museus, l'estructuració dels sistemes de museus i l'organització dels òrgans de gestió museística de la Direcció General de Patrimoni Cultural.

Actualment formen part de la Xarxa els següents museus: el Museu de la Val d'Aran, el Museu Comarcal del Montsià, el Museu Etnològic de Barcelona, l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, el Museu Etnològic del Montseny-La Gabella, el Museu Comarcal de la Conca de Barberà, el Museu de la Pesca de Palamós i el Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí.

Per a la selecció dels museus que formen la Xarxa s'han tingut en compte factors com el fet de ser museus registrats i oberts al públic, la importància de les seves col·leccions dins del patrimoni etnològic català, el fet de no formar part d'un altre museu nacional i el grau d'implicació en el territori on es troben.

dades de contacte

- Jordi Puig
Cap de Comunicació del MVR

jpuig@fundaciolluiscarulla.cat
T.977 870 576
M. 699 21 99 18
- Jordi Llavina
jllavina@hotmail.com
T. 667 67 40 53
- ConteBCN Comunica
info@contebcncomunica.com
T.93 217 56 50
M.667 26 59 88
- Zelig Comunicació
arantza@zeligcom.com
T.93 368 23 78
M.696 22 65 81